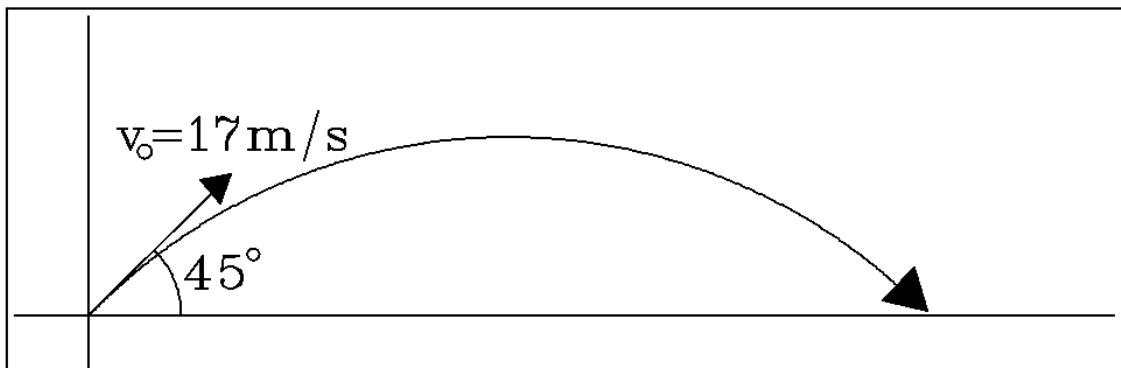

Atividades 3

Tema: Cinemática

6.-Lanzamos un obxecto cunha velocidade inicial de 17 m.s^{-1} que forma un ángulo de 45° coa horizontal.

- Escrebe as ecuacións do movemento.
- Calcula a ecuación da traxetoria.
- Calcula o alcance e a altura máxima que acada.
- Posición do obxecto $1,5 \text{ s}$ despois do lanzamento.
- A altura a que se encontra cando a distancia horizontal dende o punto de lanzamento sexa 6 m .
- A distancia horizontal dende o punto de lanzamento cando a altura serxa 1 m .
- Calcula a velocidade final

O movemento consta de un MRU seguindo o eixe das X e un MRUA seguindo o eixe Y:

En X:

$$v_{0x} = v_0 \cdot \cos 45^\circ \rightarrow v_{0x} = 17 \cdot \cos 45^\circ \rightarrow v_{0x} = v_x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \left(\frac{\text{m}}{\text{s}}\right) \quad (1)$$

$$x - x_0 = v_x(t - t_0) \rightarrow x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t \quad (2)$$

En Y: $v_{0y} = v_0 \cdot \sin 45^\circ \rightarrow v_{0y} = 17 \cdot \sin 45^\circ = \frac{17\sqrt{2}}{2} \left(\frac{\text{m}}{\text{s}}\right)$

$$v_y - v_{0y} = a \cdot (t - t_0) \rightarrow v_y - \frac{17\sqrt{2}}{2} = -9,81 \cdot t \rightarrow v_y - \frac{17\sqrt{2}}{2} = -9,81 \cdot t \quad (3)$$

$$y - y_0 = v_{0y} \cdot (t - t_0) + \frac{1}{2} \cdot a \cdot (t - t_0)^2 \rightarrow y - 0 = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2$$

$$y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \quad (4)$$

Agora coas catro ecuacións podes calcular qualquer dato que precises do movemento.

- Para a **ecuación da traxetoria** despexa o tempo na ecuación (2) e sustitúe na ecuación (4):

$$x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t \rightarrow t = \frac{x}{\frac{17\sqrt{2}}{2}} \rightarrow t = \frac{2x}{17\sqrt{2}}$$

E agora sustituímos na ecuación (4):

$$y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{2x}{17\sqrt{2}} - 4,905 \cdot \left(\frac{2x}{17\sqrt{2}}\right)^2$$

$$y = x - 4,905 \cdot \frac{4 \cdot x^2}{17^2 \cdot 2} \rightarrow y = x - \frac{981 \cdot x^2}{28900}$$

c) Para calcular o alcance máximo, terás que ter en conta que nese intre $y = 0$

Tomas a ecuación (4) e introduces o valor anterior e obtes a ecuación:

$$0 = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2$$

E encontrais como primeira solución $t=0$, o que é evidente pois nese intre $y=0$.

Interesa-nos o outro resultado que sairá da resolución de:

$$0 = \frac{17\sqrt{2}}{2} - 4,905 \cdot t$$

De onde podes atopar sen dificultade que $t = 2,4507 s$

E agora recorrindo a ecuación (2):

$$x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t \rightarrow x_{máximo} = Alcance = 29,4597 m$$

Para calcular a altura máxima, terás que ter en conta que nese intre a velocidade no eixe Y é cero, e podemos facer uso da ecuación (3):

$$v_y - \frac{17\sqrt{2}}{2} = -9,81 \cdot t \rightarrow 0 - \frac{17\sqrt{2}}{2} = -9,81 \cdot t \rightarrow t = 1,225 s \quad \text{que observa é a metade do tempo anterior.}$$

Agora calculas a altura máxima coa ecuación (4):

$$y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow y_{Max} = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot 1,225 - 4,905 \cdot 1,225^2 = 7,365 m$$

d) Para calcular a posición e a velocidade 1,5 s despois do lanzamento só compre sustituir nas ecuacións o valor do tempo e xa está:

$$v_{0x} = v_x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \left(\frac{m}{s}\right) \quad v_y - \frac{17\sqrt{2}}{2} = -9,81 \cdot t \rightarrow v_y = -2,694 m/s$$

O valor negativo da velocidade en Y, indica que a partícula xa está descendendo, o que é coerente pois acadou a altura máxima con 1,225 s.

Agora calculamos a posición calculando a coordenada X e a Y:

$$x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t \rightarrow x_{1,5} = 18,03 \text{ m} ,$$

$$y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow y_{1,5} = 6,995 \text{ m}$$

Observa e discute se os resultados son congruentes.

e) Para calcular a altura cando se encontra a 6 m do punto de lanzamento, podemos calcular o tempo ao que corresponde ese valor de X coa ecuación (2) e logo sustituir na ecuación (4)

$$x = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t \rightarrow 6 = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t \rightarrow t = 0,499 \text{ s}$$

E agora imos á ecuación (4)

$$y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow y = \frac{17\sqrt{2}}{2} \cdot 0,499 - 4,905 \cdot 0,499^2 = 4,78 \text{ m}$$

Podíamos ter feito o calculo diretamente coa ecuación da traxetoria que proporciona os valores de Y se contamos co valor de X (e viceversa):

$$y = x - \frac{981 \cdot x^2}{28900} \rightarrow y = 4,78 \text{ m}$$

f) Para calcular o valor de X sabendo que Y=1 m podemos repetir os pasos do apartado anterior. Veña, a por el!!!!

Eu vou facer uso da ecuación da traxetoria:

$$y = x - \frac{981 \cdot x^2}{28900} \rightarrow 1 = x - 0,034x^2 \rightarrow 0,034x^2 - x + 1 = 0$$

$$x = \frac{+1 \pm \sqrt{(-1)^4 - 4 \cdot 0,034 \cdot 1}}{2 \cdot 0,034} = \frac{+1 \pm \sqrt{0,864}}{0,068} \rightarrow x_1 = 28,37 \text{ m}, x_2 = 1,036 \text{ m}$$

Por qué pensas que hai duas solucións? Observa que a parábola completa é unha curva simétrica. Seguro que descubres o porqué.

g) A velocidad final terá duas componentes, unha en X que é constante e da que xa coñecemos o valor, e outra en Y que será negativa. Calculemos o valor da componente en Y coa ecuación (3):

$$v_y - \frac{17\sqrt{2}}{2} = -9,81 \cdot t \rightarrow v_y = \frac{17\sqrt{2}}{2} - 9,81 \cdot 2,4507 = -12,02 \text{ m/s}$$

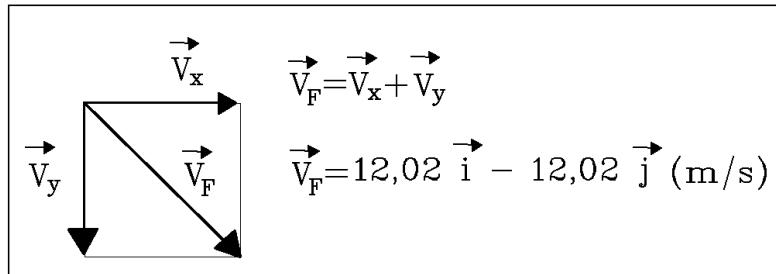
Así que a velocidade final ten duas componentes:

$$\vec{v}_{final} = \frac{17\sqrt{2}}{2} \vec{i} - 12,02 \vec{j} \left(\frac{m}{s} \right)$$

ou sexa:

$$\vec{v}_{final} = 12,02 \vec{i} - 12,02 \vec{j} \left(\frac{m}{s} \right)$$

Como ves as duas componentes son iguais. Claro, porque o ángulo coa que chega á superficie da Terra é de 45° e as suas componentes serán iguais (como no instante inicial)

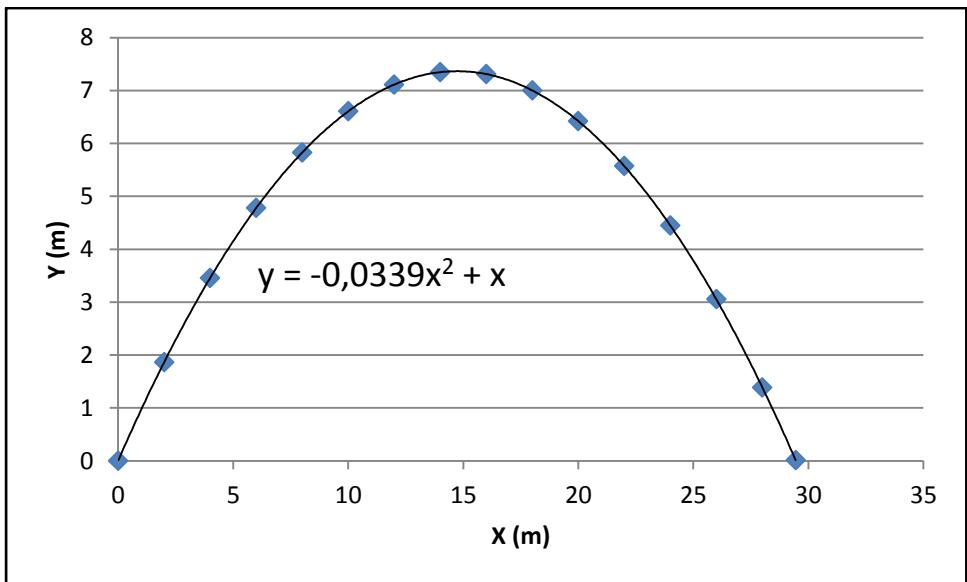
Unha cousa máis para reflexionar. Observa que a velocidade é a mesma ao principio e ao final.

Lembras aquilo da “conservación da enerxía”?

Vou debuxar a traxetoria por medio dunha folla de calculo por medio da ecuación da traxetoria:

x (m)	y (m)
0	0
2	1,86422145
4	3,45688581
6	4,77799308
8	5,82754325
10	6,60553633
12	7,11197232
14	7,34685121
16	7,31017301
18	7,00193772
20	6,42214533
22	5,57079585
24	4,44788927
26	3,05342561
28	1,38740484
29,45	0,00973175

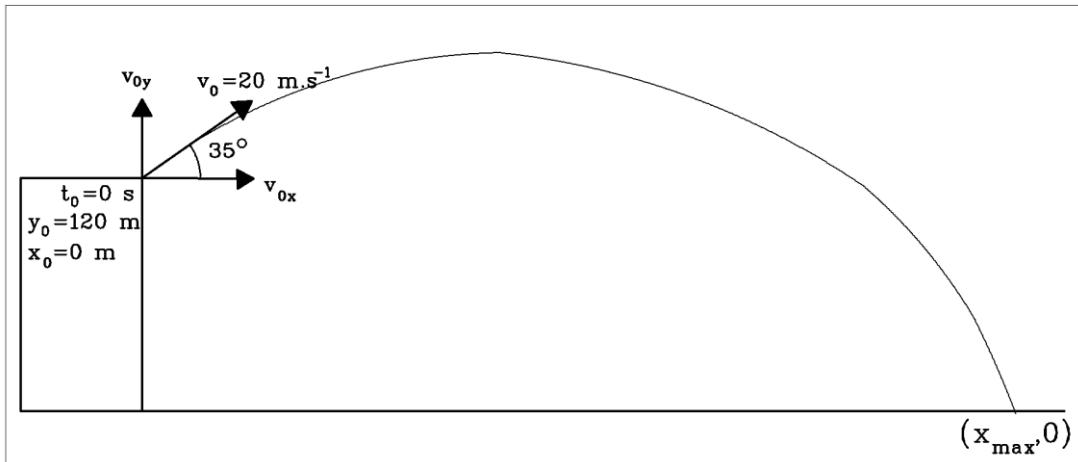
$$y = x - \frac{981 \cdot x^2}{28900}$$

11.-Dende un acantil de 120 m de altura, lanzamos un corpo con velocidade 72 km/h cun ángulo de inclinación de 35°. Calcula a ecuación da traxetoria, o tempo que dura o vó, a altura máxima que acada, o alcance e a velocidade no momento do choque coa superficie do mar (define o seu módulo dirección e componentes)

En primeiro lugar compre espresar a velocidade en unidades S.I.

$$72 \frac{\text{km}}{\text{h}} \cdot \frac{10^3 \text{m}}{1 \text{km}} \cdot \frac{1 \text{h}}{3600 \text{s}} = 20 \text{ m.s}^{-1}$$

Como se apreza no debuxo, a velocidade inicial ten duas componentes, unha en X e outra en Y. A primeira relaciona-se co coseno do ángulo de lanzamento e a segunda relacionada co seno. Así que:

$$v_{0x} = v_0 \cdot \cos 35^\circ \quad v_{0y} = v_0 \cdot \sin 35^\circ$$

No eixe X o corpo realiza un M.R.U no que $v_x = v_{0x} = 20 \cdot \cos 30^\circ = 16,38 \text{ m.s}^{-1}$

Ademais $x_0 = 0 \text{ m}$ e $t_0 = 0 \text{ s}$

E polo tanto: $x - x_0 = v_x(t - t_0) \rightarrow x = 16,38 \cdot t \quad (1)$

No eixe Y o corpo realiza un M.R.U.A coas seguintes caraterísticas:

- a) $y_0 = 120 \text{ m}$ e $t_0 = 0 \text{ s}$
- b) $v_{0y} = v_0 \cdot \sin 35^\circ = 11,47 \text{ m.s}^{-1}$
- c) $a = -9,81 \text{ m.s}^{-2}$

Agora nas ecuacións do M.R.U.A:

$$v_y - v_{0y} = a \cdot (t - t_0) \rightarrow v_y - 11,47 = -9,81 \cdot t \rightarrow v_y = 11,47 - 9,81 \cdot t \quad (2)$$

$$y - y_0 = v_{0y} \cdot (t - t_0) + \frac{1}{2} \cdot a \cdot (t - t_0)^2 \rightarrow y - 120 = 11,47 \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow$$

$$y = 120 + 11,47 \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \quad (3)$$

a) A ecuación da traxetoria obtémola despexando o tempo na ecuación (1) e sustituíndo na ecuación (3):

$$x = 16,38 \cdot t \rightarrow t = \frac{x}{16,38}$$

E agora sustiuímos na ecuación (3):

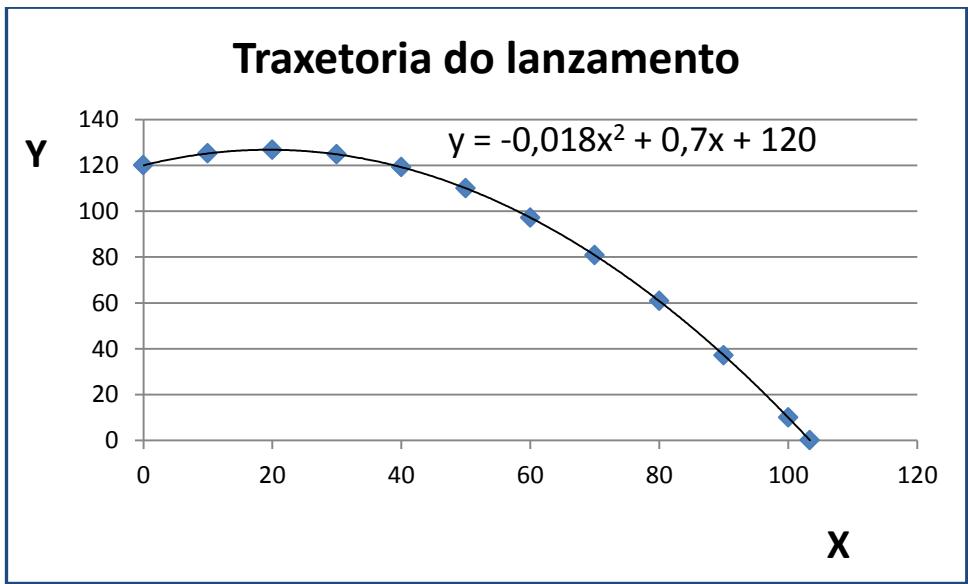
$$y = 120 + 11,47 \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow y = 120 + 11,47 \cdot \frac{x}{16,38} - 4,905 \cdot \left(\frac{x}{16,38}\right)^2$$

E reordeando e simplificando:

$$y = 120 + 0,7 \cdot x - 0,018 \cdot x^2$$

Esta ecuación é independente do tempo e proporciona a traxetoria do lanzamento.
Vou obter unha taboa de datos e unha gráfica coa folla de calculo. Iso non é necesario para resolver o problema, porén é útil pois estamos estudiando:

x (m)	y (m)
0	120
10	125,2
20	126,8
30	124,8
40	119,2
50	110
60	97,2
70	80,8
80	60,8
90	37,2
100	10
103,35	0,082995

Para calcular a altura máxima, teremos en conta que nese intre a velocidade en Y é cero. Usando a ecuación (2):

$$v = 11,47 - 9,81 \cdot t \rightarrow 0 = 11,47 - 9,81 \cdot t \rightarrow t = 1,17 \text{ s}$$

Nese intre podemos calcular os valores de X e Y coas ecuaciós (1) e (3) e obtemos:

$$x = 16,38 \cdot t = 16,38 \cdot 1,17 = 19,15 \text{ m}$$

$$y = 120 + 11,47 \cdot t - 4,905 \cdot t^2 = 120 + 11,47 \cdot 1,17 - 4,905 \cdot 1,17^2 = 126,7 \text{ m}$$

Fíxate que coincide cos datos da taboa (deixando de lado aproximacións)

Para calcular o alcance máximo, temos que calcular o momento no que Y fai-se cero.

Podemos facer uso da ecuación da traxetoria:

$$y = 120 + 0,7 \cdot x - 0,018 \cdot x^2$$

E como Y=0:

$$0 = 120 + 0,7 \cdot x - 0,018 \cdot x^2$$

Resolvemos a ecuación de 2º grao :

$$x = \frac{-0,7 \pm \sqrt{0,7^2 - 4(-0,018) \cdot 120}}{2 \cdot (-0,018)} = \frac{-0,7 \pm 3,022}{-0,036} = 103,38 \text{ m}$$

Este valor coincide moi ben co da taboa.

Tamén podíamos calcular o tempo que tarda Y en acadar o valor cero coa ecuación (3) e logo calcular X coa ecuación (1)

$$y = 120 + 11,47 \cdot t - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow 0 = 120 + 11,47 \cdot t - 4,905 \cdot t^2$$

$$x = \frac{-11,47 \pm \sqrt{11,47^2 - 4 \cdot (-4,905) \cdot 120}}{2 \cdot (-4,905)} = \frac{-11,47 \pm 49,86}{-9,81} = 6,25 \text{ s}$$

E agora sustituíndo na ecuación (1) calculamos o alcance:

$$x = 16,38 \cdot t = 16,38 \cdot 6,25 \cong 103 \text{ m}$$

Como ves coincide co resultado anterior e cos resultados da taboa.

Calculemos agora a velocidade no momento en que o obxecto chega ao mar.

Nese intre a velocidade en X seguirá a ser a mesma: $\vec{v}_x = 16,38 \vec{i} (\text{m} \cdot \text{s}^{-1})$

En Y podemos calcular a velocidade coa ecuación (2):

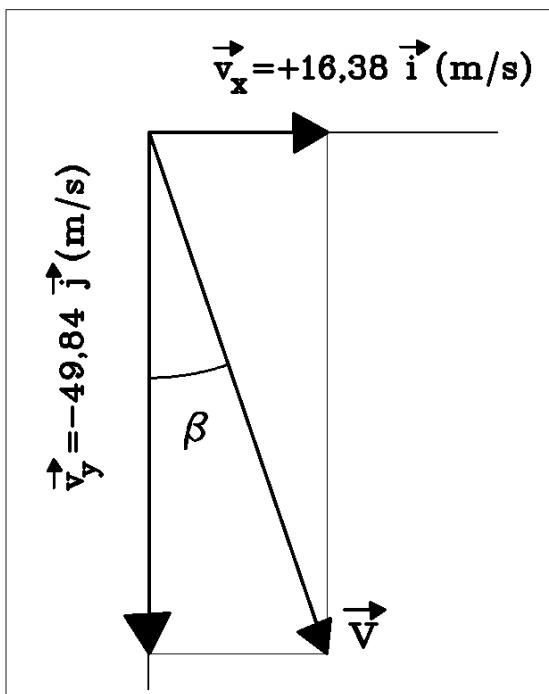
$v_y = 11,47 - 9,81 \cdot t = 11,47 - 9,81 \cdot 6,25 = -49,84 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ e de xeito vetorial:

$$\vec{v}_y = -49.84 \vec{j} (\text{m} \cdot \text{s}^{-1})$$

Así que o vetor velocidade instantánea no momento do choque coa auga será:

$$\vec{v} = 16,38 \vec{i} - 49,84 \vec{j} \text{ (m} \cdot \text{s}^{-1}\text{)}$$

Imos representar ese vetor de velocidad :

O módulo da velocidad será:

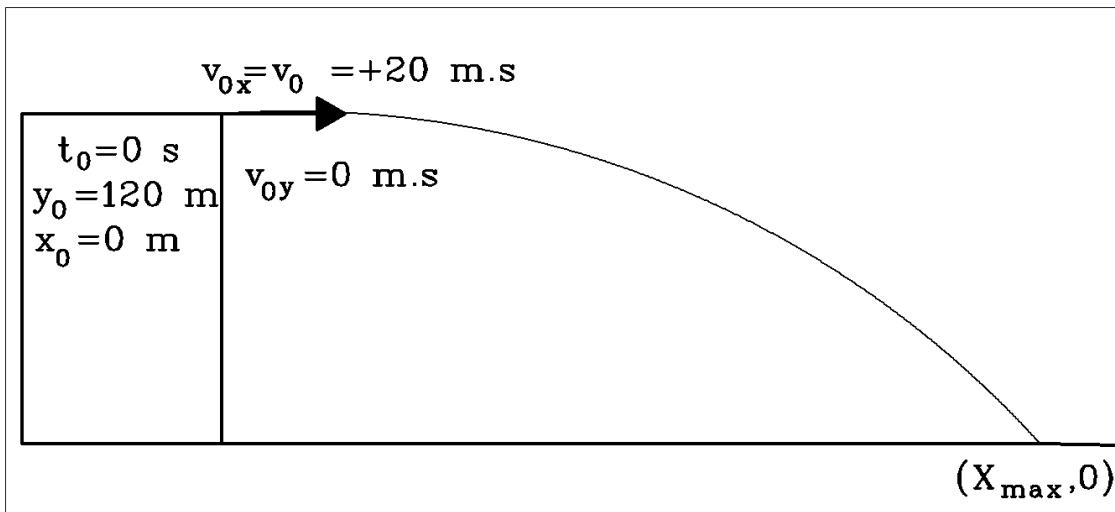
$$v = \sqrt{16,38^2 + (-49,84)^2} = 52,46 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$$

E o ángulo que forma coa dirección sería β que podemos calcular co arcotanxente:

$$\beta = \arctg \frac{16,38}{49,84} = 18,19^\circ$$

12.-Resolve o problema anterior, se o tiro fora horizontal.

Xa sabemos que a velocidade de lanzamento vai ser 20 m.s^{-1} . Fagamos un debuxo aproximado do lanzamento:

Observa que neste caso a velocidade inicial en Y é cero, e a única componente da velocidade é en X pois o lanzamento é horizontal.

Comezaremos sempre por buscar as ecuacións que definen os movementos en X e Y.

En X o movemento é un M.R.U coas caraterísticas da figura. Polo tanto:

1. A velocidade é constante e ten como valor 20 m.s^{-1} .
2. Ademais $x_0 = 0 \text{ m}$ e $t_0 = 0 \text{ s}$

Polo tanto as ecuacións da velocidad e da posición en X serán:

- $v_x = v_{0x} = v_0 = 20 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$
- $x - x_0 = v_x \cdot (t - t_0) \rightarrow x = 20 \cdot t \quad (1)$

En Y o movemento é un M.R.U.A coas seguintes condicións:

1. A velocidade inicial en Y é cero: $v_{0y} = 0 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$
2. Ademais $y_0 = 120 \text{ m}$
3. A aceleración é $-9,81 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$

Polo tanto as ecuacións da velocidad e da posición en X serán:

- $v_y - v_{0y} = a \cdot (t - t_0) \rightarrow v_y = -9,81 \cdot t \quad (2)$
- $y - y_0 = v_{0y} \cdot (t - t_0) + \frac{1}{2} \cdot a \cdot (t - t_0)^2 \rightarrow y - 120 = -4,905 \cdot t^2 \rightarrow$

$$y = 120 - 4,905 \cdot t^2 \quad (3)$$

Para obter a ecuación da traxetoria, seguimos os pasos xa vistos no exercicio 10:

$$\text{Depexamos o tempo na ecuación (1)} : t = \frac{x}{20}$$

E agora sustituímos na ecuación (3):

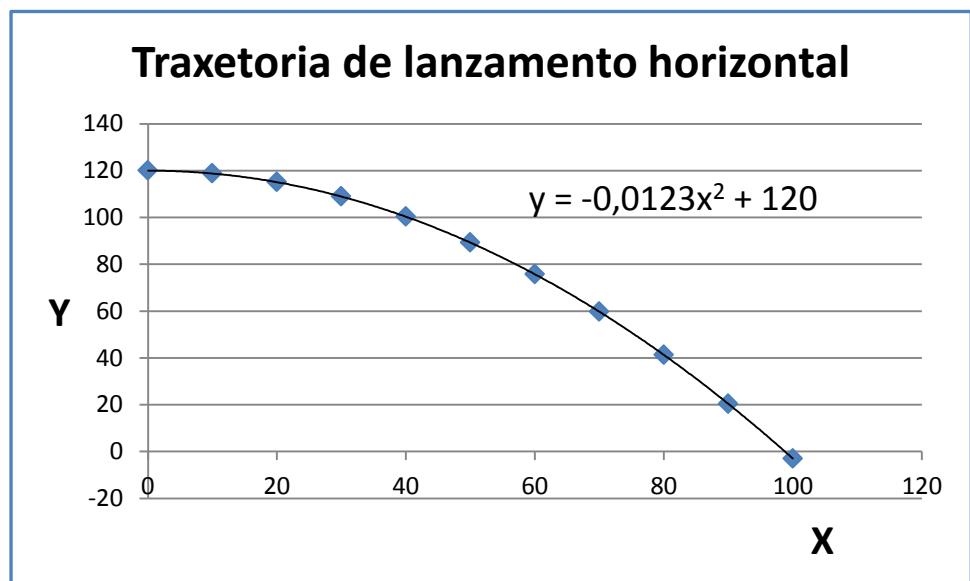
$$y = 120 - 4,905 \cdot t^2 = 120 - 4,905 \cdot \left(\frac{x}{20}\right)^2$$

E reordeando e simplificando:

$$y = 120 - 0,0123 \cdot x^2$$

Como antes vou preparar unha taboa de valores e un gráfico da traxetoria nunha folla de calculo. Xa sabes que isto non é preciso para resolver o problema mais é útil para estudar e comprender. Ti podes facelo no teu computador.

x (m)	y (m)
0	120
10	118,77
20	115,08
30	108,93
40	100,32
50	89,25
60	75,72
70	59,73
80	41,28
90	20,37
100	-3

Observa que o dato final correspondente a $X=100$ m, da un valor negativo de Y. Iso quere dicer que o alcance máximo é un pouco menor de 100 m.

Non ten senso calcular a altura máxima pois neste caso ese valor é precisamente a altura do lanzamento.

Calculemos o alcance máximo. Nese intre $Y=0$ e podemos calcular o alcance máximo coa ecuación da traxetoria facendo $Y=0$:

$$0 = 120 - 0,0123 \cdot x^2 \rightarrow x = 98,77 \text{ m}$$

Tamén podíamos calcular este resultado acudindo á ecuación (3) e facendo $Y=0$. Podemos así calcular o tempo que dura o vó do obxecto lanzado:

$$0 = 120 - 4,905 \cdot t^2 \rightarrow t = 4,95 \text{ s}$$

E agora sustituíndo na ecuación (1):

$$x = 20 \cdot t \rightarrow x_{\text{maximo}} = 98,92 \text{ m}$$

Coincidente co resultado anterior e concordante coa taboa e o gráfico.

E cal será a velocidade no momento no que choque coa auga? Pois a velocidade terá unha componente en X e outra en Y.

A componente en X será: $\vec{v}_x = 20 \vec{i} \text{ (m} \cdot \text{s}^{-1}\text{)}$ pois é constante.

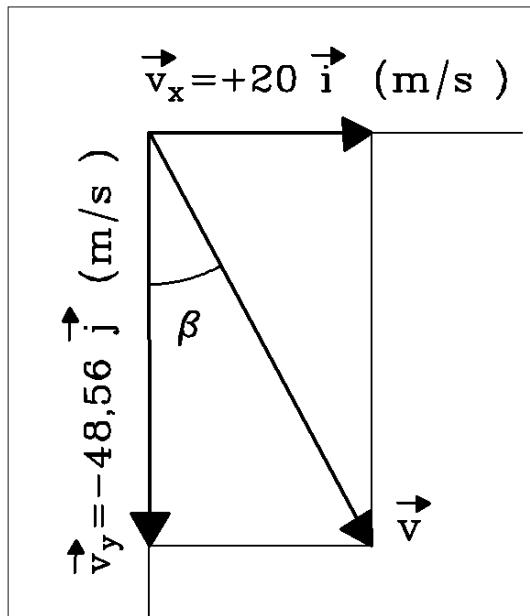
A componente en Y podemola calcular coa ecuación (2):

$$v_y = -9,81 \cdot t = -48,56 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$$

Que expresada vetorialmente sería: $\vec{v}_y = -48,56 \vec{j} \text{ (m} \cdot \text{s}^{-1}\text{)}$

Polo tanto a velocidade é un vetor que no momento do choque coa auga, expresada en componentes é:

$$\vec{v} = 20 \vec{i} - 48,56 \vec{j} \text{ (m} \cdot \text{s}^{-1}\text{)}$$

O módulo da velocidad será:

$$v = \sqrt{20^2 + (-48,56)^2} = 52,52 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$$

E o ángulo que forma coa dirección sería β que podemos calcular co arcotanxente:

$$\beta = \arctg \frac{20}{48,56} = 22,38^\circ$$